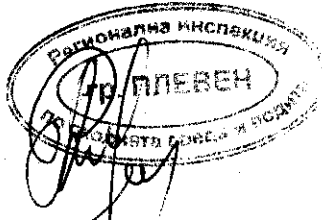

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Плевен

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. Р. АТАНАСОВА
ДИРЕКТОР РИОСВ ПЛЕВЕН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: "Спарки Елтос" АД

Дата на извършване: 05.04.2011 г.

Екип експерти от РИОСВ Плевен в присъствие на представители на "Спарки Елтос" АД извършиха проверка по следните компоненти и фактори на околната среда:

- Атмосферен въздух
- Води
- Опасни химични вещества
- Управление на отпадъците
- Контрол на шума в околната среда от промишлени обекти

Основание за проверката: чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Плевен през 2011 г.

Цели на проверката:

Осъществяване на текущ контрол по спазване изискванията на:

- Закона за чистотата на атмосферния въздух, относно условия за експлоатация и норми за допустими емисии на неподвижни източници (горивни и технологични) по Наредба № 1/27.06.2005 г. и прилагане на Наредба № 7/21.10.2003 г;
- Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент № 842/2006 г. при експлоатация и поддръжка на хладилни и климатични инсталации и Регламент (ЕО) № 1005/2009 г. (заместващ от 01.01.2010 г. Регламент (ЕО) № 2037/2000 г.) за контрол и управление на вещества, които нарушават озоновия слой;
- Закона за защита от шума в околната среда, Наредба № 54/13.12.2010 г. и Наредба № 6/26.06.2006 г., относно спазване граничните стойности на нива на шум в околната среда;
- Закона за водите;
- Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагане на Регламент № 1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 г. за класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP);
- Закона за управление на отпадъците във връзка с издадено на "Спарки Елтос" АД разрешение по чл.12 от ЗУО.

Проверени са:

- Неподвижните източници на емисии от замърсители в атмосферния въздух;
- Съоръжения за третиране на отпадъчни води;
- Места и начини на съхранение на използваните химични вещества и смеси
- Инсталации, извършващи дейности с отпадъци;
- Площадки за временно съхранение на отпадъците;
- Отчетна книга за образувани и/или третирани отпадъци;
- Източниците на шум в околната среда от дейността на промишления обект.

Констатации:

Дружеството е с предмет на дейност производство на електроинструменти и двигатели за електронни инструменти, специални инструменти и колектори. Площадката на "Спарки Елтос" АД е разположена в източната част на гр. Ловеч, в Индустриален квартал, на два парцела с обща площ 118 дка, свързани с тунелно съоръжение под източната входно-изходна артерия на гр. Ловеч.

Атмосферен въздух

1. При проверката е извършен преглед на неподвижните източници на емисии от замърсители в атмосферния въздух:

- Горивни източници на емисии, невключени в технологичната верига – котлоагрегати със сезонен режим на експлоатация. Съоръжението е свързано със самостоятелно изпускащо устройство;
- Технологични източници – инсталации за топене на алуминий - 1 бр.
- Технологични източници – инсталации за топене на магнезий - 2 бр.
- Пещ - майка за топене на алуминий – 1 бр.
- Инсталация за леене на алуминий;
- Дробеметна камера за почистване на алуминиеви отливки.

Изпускането на производствените газови потоци от участъците е организирано в изпускащи устройства. Върху тях са поставени пробовземни точки.

Ръководството на "Спарки Елтос" АД е разработило годишен план-график за емисионен контрол на всички горивни и технологични инсталации, с което е дадено началото за изпълнение на дадено предписание от протокол КПКД-16/03.11.2010 г.

2. Технологичното оборудване в производствените участъци включва инсталации, съдържащи и работещи с вещества, които нарушават озоновия слой и флуорирани парникови газове. Във връзка с прилагане на Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой и Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент 842/2006 г. относно някои флуорирани парникови газове, на контрол и отчетност подлежат 6 инсталации, от които 3 инсталации съдържат и работят с R 22 (озоноразрушаващ HCFC-газ) и 3 инсталации съдържат и работят с вещества, определени като флуорирани парникови газове. Представени са за проверка техническите досиета на всяка от тях.
3. Дружеството е информирано за влезлите в сила изисквания на нова нормативната база – от 07.01.2011 г. влиза в сила прилагането на Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005 относно вещества, които нарушават озоновия слой. През 2010 г. са проверени климатичните и хладилни инсталации за херметичност съгласно изискванията на нормативната база. Ръководството на "Спарки

Елтос" АД представя в РИОСВ – Плевен в срок задължителните годишни справки с информация за техническото състояние на контролираните инсталации.

4. Употребата на смеси, съдържащи органичен разтворител, в "Спарки Елтос" АД е основно в два вида дейности, попадащи в обхвата на Наредба №7 от 21 Окт. 2003 г. – почистване на повърхности и нанасяне на покрития. Според представената в РИОСВ – Плевен информация вложените количества разтворители във всяка от тях не превишават съответните прагови стойности (ПСКР) и за тях не се прилагат емисионните ограничения, определени в Наредба №7 от 21 Окт. 2003 г. При работата на източниците на емисии на ЛОС нормите, които следва да бъдат спазвани, са определени в Наредба №1/27 Юни 2005. Последните собствени периодични измервания на емисиите на ЛОС са от инсталациите за нанасяне на покрития (линиите за "импрегнация" на котви и статори и линията за боядисване) и са проведени през 2007г.

При настоящият оглед на източниците на емисии на летливи органични съединения и счетоводните документи, представени при проверката, се констатира следното:

В цех №30 "Импрегнация на котви и статори" продължава монтажът на две нови линии за импрегнация на котви. Аспирацията на новите линии ще се включи съществуващата т.е. след завършване на монтажа няма да има промяна на броя пробоотборните точки,

Предвидените от оператора собствени периодични измервания са отложени за второто полугодие заради продължаващия монтаж и включването на нови източници в аспирацията.

"Справката за движението на материалите, съдържащи органичен разтворител за периода 1.1.2010 - 31.12.2010 г." потвърди данните в представената в РИОСВ - Плевен информация за 2010 г. Към момента на проверката няма промяна на продуктите съдържащи органичен разтворител, които се влагат в почистването и импрегнирането.

Води

"Спарки Елтос" АД гр.Ловеч ползва вода за питейно-битови нужди от тръбен кладенец в УПИ I, стр.кв.4 по плана на гр. Ловеч и има разрешително за водовземане №11510020/11.04.2007 г. За охлаждане, фирмата ползва вода от 2 броя шахтови кладенци, намиращи се на територията на предприятието. Представено е разрешително за водовземане №11530201/04.03.2009 г. Провежда собствен мониторинг на подземни води съгласно условията на разрешителното.

Има договор с ВиК АД гр.Ловеч, който се изисква по Наредба №7 за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (обн.ДВ бр.98/2000 г.). На площадката работи ПСПОВ (пречиствателна станция за производствени отпадъчни води). Извършва се корекция на рН, утаяване на неразтворени вещества, отделяне на масла и обезводняване на генерирани утайки. Представени са резултати от мониторинг на отпадъчни води. Не са констатирани отклонения от МДС по изпитваните показатели.

Управление на отпадъците

"Спарки Елтос" АД има издадено разрешение за дейности с отпадъци № 08-ДО-021-04/29.03.2011 г. Разрешени дейности: събиране и транспортиране, съхранение, рециклиране или възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологично превръщане.

Дружеството има утвърдена с решение № 08-ПУО-441-01/26.09.2009 г. програма за управление на отпадъците за периода 2009-2014 г.

При направения оглед на площадката в гр. Ловеч е установено, че има изградена система за разделно събиране на отпадъци. Осигурени са контейнери на мястото на генериране на отпадъците и на обособени за целта площадки.

“Спарки Елтос” АД извършва рециклиране чрез смилане на технологични отпадъци, получени при шприцване и бласване на пластмасови детайли и повторното им използване в технологичния процес.

Сключени са договори с фирми, притежаващи документ по чл.12 от Закон за управление на отпадъците за последващо третиране на генерираните от дейността на дружеството отпадъци. Внедрена е вътрешна система за отчитане на генерираните и предавани отпадъци. Води се отчетната книга по Наредба № 9, заведена в РИОСВ Плевен под № 1565, представени са годишни отчети за отпадъците за 2010 г.

Опасни химични вещества

Към момента на проверката дружеството се определя като потребител по веригата, съгласно Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). Използваните химикали за производствени нужди се получават чрез доставчици от български производители и ВОП - от Австрия магнезиева сплав през 2010, от Република Чехия полиетилен ниско налягане.

Фирмата отлива и обработва детайли от алуминиеви и магнезиеви сплави. В процеса на леене по данни на ръководството на дружеството не протича химичен процес, не се променя състава на веществата. От магнезиевите и алуминиевите изделия при нормални и предвидими условия не се отделят вещества.

“Спарки Елтос” АД е производител на детайли от термопластични пластмаси от свежи материали и собствен производствен отпадък, които при нормални или предвидими условия на употреба не отделят вещества. Съгласно информация, предоставена от “Unipetrol” RPA, Република Чехия, доставчик на полиетилен ниско налягане, мономера не е опасно вещество, което определя и полимера като неопасен. Във връзка с това “Спарки Елтос” АД няма задължение за нотификация на мономера в ЕСНА.

Отговорното лице, поддържа картотека с документи по Регламент (ЕО) 1907/2006:

- Изготвен е инвентаризационен списък на употребяваните химикали;
- Поддържа се списък на производителите и доставчиците на химикали и копия от писма до доставчици с искане за предоставяне на информация по Регламент (ЕО) 1907/2006 и актуални информационни листове за безопасност (ИЛБ);
- документи, доказващи извършена предварителна регистрация по REACH, предоставени от доставчиците;
- документи, доказващи извършена същинска регистрация на вещества по REACH. В момента на проверката е предоставена информация от “Карбон холдинг” ООД, Австрия за извършена същинска регистрация на магнезий по тонажна група-
- ИЛБ за всички използвани химикали, предоставени от доставчиците;

На площадката са обособени складови помещения за съхранение на химикалите. Складовите помещения са с ограничен достъп. Определено е отговорно лице. Подът, върху който се складират химикалите е от непропусклив материал. Химикалите се съхраняват в оригинални опаковки на производителя, поставени на палет, разделени по класове на опасност. Осигурени са средства за пожарогасене и вентилация. Има сорбент за ограничаване на евентуални разливи, маркировка и инструкция за безопасна работа.

Мерките за управление на риска са съобразени с ИЛБ. Работещите имат достъп до ИЛБ. Изготвени са и са поставени на работните места инструкции за работа с химичното вещество и/или смес, на работещите е осигурено работно облекло и лични предпазни средства. Води се периодичен инструктаж.

Контрол на шума в околната среда

Предприятието е промишлен източник на шум, подлежащ на контрол по смисъла на чл.18 от Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС). Производствената площадка се намира в промишлена зона на гр. Ловеч и граничи с терени за промишлено-складови дейности: на изток, юг и запад, на север с р. Осъм и път. Най-близката жилищна зона се намира на разстояние около 300 метра северно от площадката на предприятието.

Основни източници на шум в околната среда от дейността на предприятието са:

- аспирационни системи
- компресори
- технологичното оборудване
- вътрешен заводски транспорт.

Времето на въздействие на различните източници на шум е предимно двусменен.

Контролно измерване на показателите за шум в околната среда е проведено през 2006г. и е документирано с Протокол от изпитване № 247/27.04.2006 г. на лаборатория ИАОС – РЛ – Плевен. Констатираните стойности на еквивалентни нива на шум по границата на производствената площадка са в интервала от 56,1 dBA до 62,5 dBA, измерени по измерителен контур в съответствие с изискванията на утвърдената от МОСВ Методика за определяне на общата звукова мощност. Нито една от стойностите не превишава граничната стойност за ниво на шум за промишлено-складови територии и зони (70 dBA).

В края на 2009г. и през 2010 г. е проведена частична смяна в производственото оборудване, респективно в промишлените източници на шум: монтирани са 3 бр. отоплителни котли, 3 бр. нови топилни пещи за цветни метали с аспирации към тях, 2 бр. лентови шлайф-машини, дробеметна камера за почистване на отливки.

На ръководството "Спарки Елтос" АД са дадени задължителни за изпълнение предписания със съответните срокове и отговорници.

Заключение:

"Спарки Елтос" АД организира и провежда своята производствена дейност при спазване изискванията на посочените по-горе нормативни актове. При извършената проверка не са установени пропуски или нарушения, водещи до съществени отклонения от приложимите норми за компонентите и факторите на околната среда.

Приоритети при провеждане на следваща контролна проверка:

- Проследяване и контрол по изпълнение на предписанията;
- Проверка състоянието на източниците на емисии, относно контрол, поддръжка и експлоатация;
- Законосъобразно третиране на генерираните на площадката отпадъци

